

גדעון זיו - רכז מטעים - תחנת נסיונות "ערבה"

ענף המטע בערבה הדרומית מבוסס בעיקר על התמר כגידול מרכזי ועל מטעים נוספים בהיקף קטן יותר וביניהם מנגו, פומלו, כרם והתחלות של מינים חדשים מחלקת האינטרודוקציה בקטורה.

תמרים

ענף התמרים הינו גידול המטע העיקרי בכל הישובים בערבה הדרומית, בהיקף של כ-250-350 דונם לישוב. הזנים המובילים הם המג'הול והדקל נור, כזנים יבשים והבריה כפרי צהוב. בזנים אלו נמשכת מגמת התרחבות ונטיעה חדשה בשנה האחרונה (כ-1000 שתילים מג'הול). בזנים האחרים כמו חדרוי וזהידי, מסתמנת מגמת עקירה ומאות עצים מוצאים את דרכם לאתרי נוי בערים (חלק ניכר לעיר אילת).

בהיקף הייצור כ-2,000 טון פרי יבש מ-9 מטעי תמרים המשתרעים מאילות בדרום ועד יהל בצפון. ביאיר ערדום, המשותף לכל משקי הערבה הדרומית, קולט גם את הפרי מהמושבים בערבה המרכזית וביחד מעבד כ-3,500 טון, כאשר 50% מתוצרתו, מופנה לייצוא באמצעות ארגון הדקלאים, המשווק את כלל תוצרת הדקלאים בארץ ובח"ל.

מגמות ההתפתחות שנגזרות מתנאי השוק, מעודדים את הדקלאים באזור, להגדיל את היקף הדקל נור סנסנים (ד.ג.ס), שכל תוצרתו מופנית לייצוא ותמורתו גבוהה בהשוואה לדקל נור, פרט שהיה מקובל בשנים שעברו. מגמה חדשה שהוחל במימושה בעונת 94, היא שווק מג'הול עסיסי לייצוא. מוצר זה פודה מחירים גבוהים בשווקי הייצוא ואפשרויות המכירה נרחבות. הכנת מוצר זה מחייבת הקפדה מירבית בכל שלבי הגידול ובפרט בזמן הגדיד והאריזה. הגדיד נערך מספר פעמים באותו אשכול והפרי מעובד ונארז

בתהליך ייחודי שעדיין נלמד תוך כדי עשייה. עשרות הטונות הראשונות ששווקו השנה לחייל התקבלו אצל הלקוחות בהתלהבות ויש כוונה להרחיב את הייצור למאות טונות בעונה הבאה.

פומלו

ענף הפומלו נמצא בנסיגה ורוב המטעים נעקרו ונזנחו מסיבות כלכליות. גם השטח שנותר אינו הצלחה מרשימה.

מנגו

בערבה הדרומית נותרו 3 מטעי מנגו באילות, אליפז ויטבתה, בהיקף של כ-300 טון, כאשר המטע באילות במגמת סגירה מסיבות גידוליות וכלכליות. המטעים באליפז ויטבתה עדיין מתמודדים עם קשיי הגידול (מים מליחים יבול נמוך) ובאליפז אף ניטעה השנה חלקה חדשה. הזן לילי ממטעי יטבתה התבלט העונה בייצוא לאירופה.

הנסיגות שנעשו ונעשים בשנים האחרונות במסגרת המו"פ להתגבר על בעיית המליחות, באמצעות כנה עמידה למליחות, לא הביאו למציאת כנה טובה מזו הקיימת כיום, ה-13/1.

כרם

לענף זה היתה השנה עדנה בערבה הדרומית, כאשר בקיבוץ אילות ניטע כרם ענבי מאכל לייצוא בהיקף של כ-400 דונם ובשותפות עם גורם פרטי מחוץ לקיבוץ. בפרוייקט זה הושקע מימון רב והצלחתו תהווה מנוף להרחבת הענף גם בישובים נוספים בערבה הדרומית.

מיון תמרים בעזרת ראייה ממוחשבת

עופר בן טובים - ביא"ר ערדום

מיון תמרים נעשה עד היום בשיטה ידנית. נבחנו שיטות רבות למיון מכני ומתוכן נבחרה הראייה הממוחשבת כשיטה המתאימה ביותר. מטרת בדיקה זו להוכיח את היתכנות המיון בראייה ממוחשבת של פרי התמר, לפי קריטריונים ניתנים למדידה, ברמה אשר תאפשר להפעיל מכונה למיון בבית

האריזה.

הבחינה נעשית באמצעות צילום סט תמרים, אשר מוין בבית האריזה ערדום, ע"י מומחי המפעל. הבדיקה התמקדה בזן מגיהול בהיותו הזן היקר ביותר ולכן הכדאי ביותר למיון.

התמרים צולמו לזכרון המחשב ועברו עיבוד תמונה להוצאת פרמטרים בעזרת תוכנת C שפותחה על ידנו. פרמטרים אלו הועברו לתכנת הסקת מסקנות, בה נלמדה ונקבעה שיטת המיון הטובה ביותר. את השיטה יישמנו בשפת C בתוכנת עיבוד התמונה וכעת ניתן להציג למחשב תמר ולקבל את סיווגו. בנוסף לכך, בוצעה הערכה של יכולת המיון והושגו תוצאות מספקות.

בבדיקה של מהירות הסקת משתני המיון, נמצא כי ניתן לממש את המיון במחשב PC יחיד ולכן בחרנו בו כפלטפורמה ליישום המיון.

תהליך מיון התמרים יכלול את השלבים הבאים: סינגולציה (הפרדת תמרים בודדים), יחידה אלקטרו-אופטית, מערכת עיבוד תמונה, הסקת מסקנות, ניתוב תמרים למיכל מתאים.